

22. neděle v mezidobí 2021

Slyšeli jsme o tom, že kolem Ježíše se shromáždili farizeové a někteří z učitelů Zákona. Z tohoto shromáždění nekouká nic dobrého. Rozhodně tito nebyli jeho příznivci, naopak. Marek začíná slovem: „Všimli si“. To je jako, když jdete s autem na technickou a technik si „všimne“, nebo když sedíte v křesle u zubaře a lékař si „všiml“. Člověk se poté začíná potit.

Farizeové a zákoníci si tedy všimli, že Ježíšovi učedníci jedí neumytýma rukama a dali to Ježíšovi pěkně najevo. Možná bychom jim dali za pravdu, zvláště v této době, jenže v tomto případě nešlo výhradně o hygienu. O co šlo? Mezi židy žili totiž i pohané a lidé tzv. nečistí. Zde můžeme udělat malou odbočku. Často se používá pejorativní slovo: „multi-kulty“.

Používají ho lidé, kteří by si přáli mít území s jedinou kulturou, nejlépe „bílého muže“. Bylo tomu tak někdy? Tak například u nás na našem území: máme zde Čechy, Moravu a Slezsko. Předtím zde byla mnohonárodnostní monarchie rakousko-uherská a dokonce zde bylo i více náboženství, vedle katolíků a později i protestantů zde byli i židé a muslimové. A dnes? I v rámci Moravy je zde Haná, Valašsko, bývalé Sudety a

Slovácko a i to se dělí na Hornácko, Dolňácko, Kopanice apod. Všude se mluví trochu jinak, jiné kroje, zvyky apod. I to náboženství je zde jiné, na Valašsku jsou i velké evangelické enklávy vedle katolických. Kde je monokulturní společnost? Když dojedeme k Náklu a dáme se do řeči s místními, tak jim ani nemusíme rozumět, když budou mluvit svým hanáckým dialektem. Měli bychom si dát pozor na používání jednoduchých řešení, líbivých hesel a velký pozor na rozněcování strachu a nenávisti. Už zde nejednou byli ti, kdo hlásali jednu rasu, jeden národ, jednoho silného vůdce, nebo jednu vůdčí třídu a jak byli ve svých dobách populární! Tak také Židé na svém území žili s Řeky, Syřany, Egypťany, lidmi jiných kultur i náboženství. Proto v době, kdy jejich víra nebyla tak pevná, bylo třeba ji střežit takovým způsobem, že si dokonce omývali i ruce, aby naznačili, že s pohanstvím, které v lecčem odporovalo jejich víře, nechtějí mít nic společného, nikoli však s odlišnými lidmi.

Bůh si totiž až žárlivě, toto slovo můžeme nalézt mnohokrát ve Starém zákoně, nastavil pravidla, aby se jeho lid nepodvolil jakékoli formě pohanství – tedy bezbožnosti. Jenomže, jako vždycky a všude, slupka zůstává, jádro se opouští. Ruce se úzkostlivě od případné pohanské nákazy umývají, ale srdce často bývá od Boha daleko. A to Ježíš pranýřuje slovem: „Pokrytci“.

Říkal jsem, že Bůh si až žárlivě ve Starém zákoně nastavil pravidla, aby se jeho lid nepodvolil jakékoli formě pohanství – tedy bezbožnosti. Ježíš nejenom opakoval desatero, ale také šel k jeho jádru, právě aby odstranil ducha bezbožnosti – pohanství. V horském kázání například řekl: „Bylo vám řečeno, nezabiješ, ale já vám říkám, každý kdo by se jenom hněval na svého bratra, už ho zabil ve svém srdci.“ A podobně komentoval i ostatní přikázání. Šel k jádru pravidel.

Rád bych, abychom si poslechli tuto větu Starého zákona: „Nyní, Izraeli, poslouchej nařízení a ustanovení, která vás učím zachovávat, abyste žili a šli obsadit zemi, kterou vám chce dát Hospodin, Bůh vašich otců“ (Dt 4,1–2). V této větě je příslib: abyste žili a šli obsadit zemi. Pro Izrael to byl život ve Svaté zemi. Pro nás je to život vůbec. Je to vlastnění svého života. Řekněme, však já si svůj život vlastním! Ale to často nebývá pravda. Bývají to jiní, kdo žijí náš život: Někdy strach z toho, co přijde, někdy hněv, někdy různé touhy, někdy různé podsunuté představy jak by co mělo být, někdy pocit nespravedlnosti, někdy čekání na ocenění druhých apod. Toto všechno je skutečným vlastníkem našeho života. Člověk čeká, skrývá se... a nic. Vlastně jako by ani nežil, ale žilo v nás něco jiného a tomu sloužíme, pro to se namáháme, tomu se klaníme. Jenže když se člověk klaní něčemu, co není Bůh, není to ono pohanství, o kterém je dnes řeč, od kterého se tak horlivě farizeové umývali? Proto Bůh učí člověka prvním přikázání. Asi se budete divit, ale nezní: V jednoho Boha věřití budeš, toto v bibli nikde nenajdeme! Co tam však najdeme? V Druhé knize Mojžíšově čteme:

Ex 20,1 Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: **Ex 20,2** „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. **Ex 20,3** Nebudeš mít jiné bohy mimo mě. **Ex 20,4** Neuděláš si modlu, totiž žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. **Ex 20,5** Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit (...)

Bůh je ten, kdo osvobozuje od jakéhokoli otroctví, od jakékoli svázanosti, nemoci, hříchu, nesvobody, nectnosti. Bůh dává život v plnosti, tedy že svůj život můžeme plně vlastnit a nemusíme ničemu otročit, před ničím se strachovat, před ničím couvat a utíkat. Je to jen náš život a je plně jeho darem. Apoštol Jakub nás dnes povzbudil, že každý dokonalý dar přichází shora a sestupuje od Otce světél, u kterého není žádné ztemnění a tím je i náš život. Tak za něj i dnes Bohu poděkujme a přijměme jen jeho, jako jeho svrchovaného Pána, který bdí nad naší svobodou vedoucí k radosti a stále větší dokonalosti. To bude naše umytí rukou či spíše srdce od možného nánosu vlastního pohanství.